7/3909 -3- 821

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

ÇOK ACELE SURETİ

SAYI :KDD.SÖ.1.01 1412
KONU:Yazılı Soru Önergesi

20/04/2001 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ:03.04.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-9710 Sayılı Yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen Konya Milletvekili Sayın Veysel CANDAN'a ait 7/3909-9621 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

H. Y. Gökalp
Prof.Dr.Hüsnü Yusuf GÖKALP
Bakan

EKLER:
EK – 1 Görüş (1 adet / 2 sayfa)

7/3909 -4- S22

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Veysel CANDAN
Konya Milletvekili

Esas No : 7/3909-9621

Günlerdir kamuoyunda Bakanlığınıza bağlı Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğünde bilgisayar ve gübre alımları ile ilgili bir takım iddialar gündeme gelmektedir. Bu sebeple;

1)Gübre destekleme alımları ile ilgili olarak, sizden önce ve kendi döneminize ait inceleme başlattığınız doğrumudur?

2)İncelemeler sonunda dosyalarda usulsüzlük tespit edilmişmidir, edildi ise; ilgili Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmuşmudur?

3)Türkiye Gübre Sanayi tesisleri yarı kapasite ile çalıştırılırken gübre ithal edilmesi doğrumudur?

4)Ülkemizdeki gübre fiyatları tekelleşme nedeni ile maliyetin çok üzerinde belirlendiği doğrumudur?

5)Gübre ile ilgili yapılan ihaleleri, hangi firmalar almıştır ve isimleri nelerdir?

6)Tarım Kredi Kooperatiflerine alınan gübre ve bilgisayar ihalelerinde vurgun iddiaları doğrumudur? Konu ile ilgili bir soruşturma başlatılmışmıdır? Yoksa soruşturma raporları bekletilmektemidir?

7)Bakanlığınızda hazırlanan Teftiş Kurulu Raporlarında bazı dosyalar hakkında "Bilir Kişi Olarak" Ankara Ticaret Odası'na gönderilmişmidir? Gönderildiyse "Bilir Kişi" sonuçları nelerdir?

CEVAPLAR

Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Bakanlığımıza bağlı bir Genel Müdürlük veya birim değildir. 1581 sayılı yasanın ek geçici 2.maddesine göre sadece denetimi Bakanlığımıza aittir.

Tarım Kredi Kooperatifleri çiftçiler tarafından 1581 sayılı yasaya göre kurulmuş bir tüzel kişilik olup, 1995 yılında çıkarılan 553 sayılı KHK ile özerk bir hale getirilmiştir. Kurumun Merkez Birliği, Bölge Birliği ve birim kooperatif olarak kendi Yönetim Kurulları ve bürokratik yapıları mevcut olup, kararlarını kendileri alarak uygulamaktadır.

Cevap 1)Gübre desteklemeleri ile ilgili olarak incelemelerin başlatıldığı doğrudur.

Cevap 2) Kimyevi gübre destekleme ödemelerinde usulsüzlük yaptığı Bakanlığımız Teftiş Kurulu Başkanlığınca tespit edilen 21 dağıtıcı kuruluş hakkında Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmuştur.

Cevap 3)Ülkemizde kurulu bulunan gübre fabrikalarının kapasite kullanım oranları ortalama olarak %50-60 seviyesindedir. Kurulu bulunan fabrikalar daha çok fosforlu gübre üreten fabrikalar olup, ülkemizde ihtiyaç duyulan gübre ise azotlu gübrelerdir. İGSAŞ'ın fabrikasında deprem nedeniyle meydana gelen hasar, doğalgazda meydana gelen darboğaz nedeniyle azotlu gübre üretiminde üretim kapasitesi yeteri kadar kullanılamamıştır. 1995-2000 döneminde dış piyasalarda ülkemizde gübre üreten fabrikaların maliyetlerine göre daha ucuz gübre temin edilebildiğinden ve çiftçimizin ucuz gübre temin etmesini teminen ithalata bir kısıtlama getirilmemiştir.

Cevap 4)Zaman zaman gübrelerin aşırı fiyat artışı gösterdiği doğrudur.

Cevap 5) Tarım Kredi Kooperatiflerince üye çiftçilerinin ihtiyacı olan gübreleri temin etmek amacıyla 29 Kasım 2000 tarihinde 721.043 ton farklı cinslerde gübre alımı için açık eksiltme usulüyle ihaleye yapılmıştır.

Cevap 6) Tarım Kredi Kooperatiflerine 1999 yılı sonbaharında ihalesiz gübre alımı ve 1998 yılında yapılan bilgisayar ihalesi işlerinde oluşan fiyatların olması gerekenin üzerinde gerçekleşmesiyle, Kurum zararı tespit edilerek sorumlu görülenlerden alınmasına ilişkin soruşturma yürütülerek rapor düzenlenmiş, ancak adı geçen iddialar bu defa Başbakanlık ve Bakanlık Müfettişleri tarafından oluşturulan heyetçe yeniden incelenmiş olup, bu heyetçe Bakanlığımız Müfettişlerince düzenlenen soruşturma raporu değerlendirilip Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilerek hazırlık soruşturması yürütülmüştür.

Cevap 7) Bilgisayar ve ihalesiz gübre alımı nedeniyle Bakanlığımız Müfettişlerince yürütülen soruşturma sırasında, bilgisayar ihalesindeki fiyatların piyasa fiyatlarına uygunluğunun karşılaştırılması amacıyla Ankara Ticaret Odasından (ATO) sözleşme tarihi itibariyle şartname koşullarındaki bilgisayar donanım ve program fiyatları istenilmiştir. Ankara Ticaret Odası'na göre Tarım Kredi Kooperatiflerinin bilgisayar alımlarında oluşan fiyatları piyasaya nazaran yüksek bulunmuştur.